

KOMENTAR OBLIGACIJSKEGA ZAKONIKA
splošni del

© Uradni list Republike Slovenije, 2024. Vse pravice pridržane.

Brez pisnega dovoljenja založnika predstavlja kršitev avtorske pravice in je prepovedano vsako reproduciranje, distribuiranje, javna priobčitev, predelava ali druga uporaba tega avtorskega dela ali njegovih delov v kakršnemkoli obsegu ali postopku, vključno s fotokopiranjem, tiskanjem ali shranitvijo v elektronski obliki, razen v primerih vsebinskih omejitev avtorske pravice iz zakona, ki ureja avtorsko in sorodne pravice.

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

347.4/.5(497.4)(094.5.072)

KOMENTAR obligacijskega zakonika (OZ). Splošni del / urednik
Damjan Možina ; avtorji Ambrož Cvahtec ... [et al.]. - 1. natis. - Ljubljana :
Javno podjetje Uradni list Republike Slovenije, 2024-

Knj. 1: (1. do 130. člen). - 2024
ISBN 978-961-204-723-8 (zv.1)
ISBN 978-961-204-726-9 (komplet)
COBISS.SI-ID 187308291

URADNI LIST REPUBLIKE SLOVENIJE

KOMENTAR OBLIGACIJSKEGA ZAKONIKA (OZ)

S P L O Š N I D E L

UREĐENIK

dr. Damjan Možina

AVTORJI

dr. Ambrož Cvahte • dr. Mile Dolenc • dr. Andreja Fakin

dr. Miha Juhart • dr. Damjan Možina

1. KNJIGA
1. do 130. člen

Ljubljana 2024

VSEBINA

O OBLIGACIJSKEM ZAKONIKU: Uvodne opombe (Damjan Možina)	13
1. Uvod	14
2. Zakon o obligacijskih razmerjih (ZOR)	14
a) Obdobje pred sprejemom ZOR	14
b) Konstantinovićeva Skica	15
c) Nastajanje in sprejem ZOR.	16
3. Sprejem in spremembe Obligacijskega zakonika (OZ)	20
4. Razvoj obligacijskega prava v Republiki Sloveniji	22
5. Razvoj prava varstva potrošnikov	23
6. Vpliv prava EU na obligacijsko pravo	25
7. Obligacijski zakonik in Ustava	29
8. Struktura Obligacijskega zakonika	31
9. Obligacijski zakonik in primerjalno pravo.	32
10. Prihodnost Obligacijskega zakonika	33
 KOMENTAR OBLIGACIJSKEGA ZAKONIKA (OZ) (Uradni list RS, št. 97-4826/07 – OZ-UPB1, 64-2761/16 – odl. US, 20-865/18 – OROZ631), SPLOŠNI DEL, 1. knjiga	35
 I. poglavje: TEMELJNA NAČELA	37
Uporaba tega zakonika (1. člen • Damjan Možina)	37
Dispozitivna narava zakonskih določb (2. člen • Damjan Možina)	49
Prosto urejanje obligacijskih razmerij (3. člen • Damjan Možina)	51
Enakopravnost udeležencev v obligacijskih razmerjih (4. člen • Damjan Možina)	59
Načelo vestnosti in poštenja (5. člen • Mile Dolenc)	61
Skrbnost (6. člen • Damjan Možina)	74

Prepoved zlorabe pravic (7. člen • Mile Dolenc)	81
Načelo enake vrednosti dajatev (8. člen • Damjan Možina)	88
Dolžnost izpolnitve obveznosti (9. člen • Damjan Možina)	90
Prepoved povzročanja škode (10. člen • Damjan Možina)	93
Mirno reševanje sporov (11. člen • Miha Juhart)	95
Poslovni običaji, uzance, praksa (12. člen • Miha Juhart)	98
Gospodarske pogodbe (13. člen • Miha Juhart)	105
Drugi pravni posli (14. člen • Miha Juhart)	112
 II. poglavje: NASTANEK OBVEZNOSTI	 114
1. oddelek: POGODBA	114
1. odsek: SKLENITEV POGODEBE (uvodna pojasnila • Damjan Možina) . . .	114
I. SOGLASJE VOLJ	124
Kdaj je pogodba sklenjena (15. člen • Miha Juhart).	124
Nesporazum (16. člen • Mile Dolenc)	130
Obvezna sklenitev in obvezna vsebina pogodbe (17. člen • Andreja Fakin) .	137
Izjava volje (18. člen • Andreja Fakin)	141
Dovoljenje in odobritev (19. člen • Andreja Fakin)	147
Pogajanja (20. člen • Damjan Možina)	153
Čas in kraj sklenitve pogodbe (21. člen • Miha Juhart)	179
Ponudba (22. člen • Miha Juhart)	183
Razstavljanje blaga (23. člen • Miha Juhart)	193
Katalogi in oglasi (24. člen • Miha Juhart)	195
Učinek ponudbe (25. člen • Miha Juhart)	198
Do kdaj veže ponudba (26. člen • Miha Juhart)	203
Oblika ponudbe (27. člen • Miha Juhart)	209
Sprejem ponudbe (28. člen • Miha Juhart)	213
Sprejem ponudbe s predlogom, naj se spremeni (29. člen • Miha Juhart) .	219
Molk naslovnika (30. člen • Miha Juhart)	223
Zapozneli sprejem in zapoznela vročitev izjave o sprejemu (31. člen • Miha Juhart)	228
Smrt ali nesposobnost ene stranke (32. člen • Miha Juhart)	231
Predpogodba (33. člen • Miha Juhart)	232
II. PREDMET	239
Kakšen mora biti predmet obveznosti (34. člen • Damjan Možina)	239

Ničnost pogodbe zaradi predmeta (35. člen • Damjan Možina)	242
Poznejša možnost (36. člen • Damjan Možina)	248
Kdaj je predmet obveznosti nedoposten (37. člen • Damjan Možina)	249
Kdaj je predmet določljiv (38. člen • Damjan Možina)	255
III. PODLAGA	264
Dopustna podlaga (39. člen • Mile Dolenc)	264
Nagibi za sklenitev pogodbe (40. člen • Mile Dolenc)	276
IV. SPOSOBNOST	281
Pogodba poslovno nesposobne osebe (41. člen • Andreja Fakin)	281
Pravica sopogodbenika poslovno nesposobne osebe (42. člen • Andreja Fakin)	290
Poziv zakonitemu zastopniku, naj se izreče (43. člen • Andreja Fakin)	294
Če si pogodbenik pridobi poslovno sposobnost po sklenitvi pogodbe (44. člen • Andreja Fakin)	297
V. NAPAKE VOLJE	300
Grožnja (45. člen • Mile Dolenc)	300
Bistvena zmota (46. člen • Mile Dolenc)	305
Zmota v nagibu pri neodplačni pogodbi (47. člen • Mile Dolenc)	320
Posredna izjava (48. člen • Mile Dolenc)	322
Prevara (49. člen • Mile Dolenc)	323
Navidezna pogodba (50. člen • Mile Dolenc)	328
VI. OBLIKA POGODEBE (uvodna pojasnila • Damjan Možina)	333
Neobličnost pogodbe (51. člen • Damjan Možina)	344
Oblika pogodbe o prenosu nepremičnin (52. člen • Damjan Možina)	348
Sporazumna razveza obličnih pogodb (53. člen • Damjan Možina)	350
Dogovorjena oblika (54. člen • Damjan Možina)	352
Sankcija, če pogodba nima potrebne oblike (55. člen • Damjan Možina)	355
Domneva o popolnosti listine (56. člen • Damjan Možina)	358
Sestavitev listine (57. člen • Damjan Možina)	362
Če je bila izpolnjena pogodba, ki ji manjka oblika (58. člen • Damjan Možina)	368
VII. POGOJ	372
Pogoji in njihov učinek (59. člen • Damjan Možina)	372
Nedoposten ali nemogoč pogoj (60. člen • Damjan Možina)	377
Zavarovanje pogojne pravice (61. člen • Damjan Možina)	378

VIII. ROK	379
Računanje časa (62. člen • Damjan Možina)	379
Uporaba pravil o pogoju (63. člen • Damjan Možina)	384
IX. ARA IN ODSTOPNINA.	385
1. Ara	385
Vračanje in vštevanja are (64. člen • Damjan Možina)	385
Neizpolnitev pogodb (65. člen • Damjan Možina)	389
Pri delni izpolnitvi obveznosti (66. člen • Damjan Možina)	393
2. Odstopnina.	395
Vloga odstopnine (67. člen • Damjan Možina)	395
Ara kot odstopnina (68. člen • Damjan Možina)	398
2. odsek: ZASTOPANJE (uvodna pojasnila • Ambrož Cvahte)	399
I. O ZASTOPANJU NASPLOH	408
Možnost zastopanja (69. člen • Ambrož Cvahte)	408
Učinki zastopanja (70. člen • Ambrož Cvahte)	411
Prenos pooblastil (71. člen • Ambrož Cvahte)	419
Prekoračitev pooblastil (72. člen • Ambrož Cvahte)	423
Pogodba, ki jo sklene neupravičena oseba (73. člen • Ambrož Cvahte)	430
II. POOBLASTILO	436
Pooblastitev (74. člen • Ambrož Cvahte)	436
Posebna oblika pooblastila (75. člen • Ambrož Cvahte)	441
Obseg pooblastitve (76. člen • Ambrož Cvahte)	444
Preklic in zožitev pooblastila (77. člen • Ambrož Cvahte)	449
Učinek prenehanja in zožitve pooblastila nasproti tretjim (78. člen • Ambrož Cvahte)	452
Drugi primeri prenehanja pooblastila (79. člen • Ambrož Cvahte)	458
III. POSLOVNO POOBLASTILO	465
Pooblastilo po zaposlitvi (80. člen • Ambrož Cvahte)	465
Pravice trgovskega potnika (81. člen • Ambrož Cvahte)	470
3. odsek: RAZLAGA POGODB	475
Uporaba določil in razlaga spornih določil (82. člen • Mile Dolenc)	475
Nejasna določila v posebnih primerih (83. člen • Mile Dolenc)	484

Dopolnilno pravilo (84. člen • Mile Dolenc)	487
Izvensodna razlaga pogodb (85. člen • Mile Dolenc)	490
4. odsek: NEVELJAVNOST POGODB	492
I. NIČNE POGODE	492
Ničnost (86. člen • Mile Dolenc)	492
Posledice ničnosti (87. člen • Mile Dolenc)	507
Delna ničnost (88. člen • Mile Dolenc)	519
Konverzija (89. člen • Mile Dolenc)	525
Poznejše prenehanje vzroka ničnosti (90. člen • Mile Dolenc)	529
Odgovornost tistega, ki je kriv za ničnost pogodbe (91. člen • Mile Dolenc)	533
Uveljavljanje ničnosti (92. člen • Mile Dolenc)	538
Neomejeno uveljavljanje ničnosti (93. člen • Mile Dolenc)	542
II. IZPODBOJNE POGODE	545
Kdaj je pogodba izpodbojna (94. člen • Mile Dolenc)	545
Razveljavitev pogodbe (95. člen • Mile Dolenc)	549
Posledice razveljavitve (96. člen • Mile Dolenc)	558
Odgovornost za razveljavitev pogodbe (97. člen • Mile Dolenc)	563
Odgovornost omejeno poslovno sposobne osebe (98. člen • Mile Dolenc)	567
Prenehanje pravice (99. člen • Mile Dolenc)	569
5. odsek: DVOSTRANSKE POGODE (uvodna pojasnila • Damjan Možina)	572
I. ODGOVORNOST ZA STVARNE IN PRAVNE NAPAKE IZPOLNITVE	586
Odgovornost za stvarne in pravne napake (100. člen • Damjan Možina)	586
II. UGOVOR NEIZPOLNJENE POGODE	616
Pravilo sočasne izpolnitve (101. člen • Damjan Možina)	616
Če postane izpolnitev obveznosti ene stranke negotova (102. člen • Damjan Možina)	624
III. PRENEHANJE POGODE ZARADI NEIZPOLNITVE	629
Pravica ene stranke, če druga stranka ne izpolni svoje obveznosti (103. člen • Damjan Možina)	629
Če je pravočasna izpolnitev bistvena sestavina pogodbe (104. člen • Damjan Možina)	639
Če pravočasna izpolnitev ni bistvena sestavina pogodbe (105. člen • Damjan Možina)	644

Odstop od pogodbe brez naknadnega roka (106. člen • Damjan Možina)	649
Odstop od pogodbe pred iztekom roka (107. člen • Damjan Možina)	651
Odstop od pogodbe z zaporednimi obveznostmi (108. člen • Damjan Možina)	655
Dolžnost obvestitve (109. člen • Damjan Možina)	660
Kdaj od pogodbe ni mogoče odstopiti (110. člen • Damjan Možina)	663
Učinki razvezane pogodbe (111. člen • Damjan Možina)	667
IV. RAZVEZA ALI SPREMENJAVA POGODEB ZARADI SPREMENJENIH OKOLIŠČIN	681
Predpostavke (112. člen • Mile Dolenc)	681
Dolžnost obvestitve (113. člen • Mile Dolenc)	699
Okoliščine, pomembne za odločbo sodišča (114. člen • Mile Dolenc)	701
Odpoved sklicevanju na spremenjene okoliščine (115. člen • Mile Dolenc) .	704
V. NEMOŽNOST IZPOLNITVE	706
Nemožnost izpolnitve, za katero ne odgovarja nobena stranka (116. člen • Damjan Možina)	706
Nemožnost izpolnitve, za katero stranka odgovarja (117. člen • Damjan Možina)	715
VI. ČEZMERNO PRIKRAJŠANJE	722
Očitno nesorazmerje vzajemnih dajatev (118. člen • Damjan Možina)	722
VII. ODERUŠKA POGODBA	731
Oderuška pogodba (119. člen • Damjan Možina)	731
VIII. SPLOŠNI POGOJI POGODEBE (uvodna pojasnila • Damjan Možina) . .	742
Obveznost (120. člen • Damjan Možina)	747
Ničnost nekaterih določil splošnih pogojev (121. člen • Damjan Možina) .	755
IX. PRENOS POGODEBE	778
Pogoji za prenos (122. člen • Miha Juhart)	778
Odgovornost prenositelja (123. člen • Miha Juhart)	785
Ugovori (124. člen • Miha Juhart)	789
6. odsek: SPLOŠNI UČINKI POGODEBE	792
I. USTVARJANJE OBVEZNOSTI ZA POGOBENIKE	792
Učinki pogodbe med pogobenikoma in njunimi pravnimi nasledniki (125. člen • Damjan Možina)	792

II. POGODBA V KORIST TRETJEGA.	796
Neposredna pravica tretjega (126. člen • Miha Juhart)	796
Preklic koristi za tretjega (127. člen • Miha Juhart)	801
Ugovori dolžnika proti tretjemu (128. člen • Miha Juhart)	804
Odklonitev tretjega (129. člen • Miha Juhart)	806
Obljuba dejanja tretjega (130. člen • Miha Juhart)	808